

ham meddelte Anerkendelse som Valgmenighedspræst.“ Det forelaa i det Øjeblik, det ærede Medlem holdt sin Tale.

Nu har det ærede Medlem og jeg kendt hinanden i 30 Aar, og jeg er overbevist om, at det ærede Medlem ikke kan paavise, at jeg nogen Sinde har brudt mit Ord eller nogen Sinde har givet ham Anledning til at tro det. Det ærede Medlem vidste altsaa, da han holdt sin Tale, at jeg, hvis der kom en Meddelelse fra Pastor Rørdam om, at han ikke saa sig i Stand til at holde sig de lovbestaaede Ritualer efterrettelig, vilde Anerkendelsen som Valgmenighedspræst blive taget fra ham. Men det ærede Medlem havde ingen Henstilling at gøre, ingen Henstilling om, at det maatte jeg ikke foretage mig.

Nu er der for nogen Tid siden fra Pastor Rørdam kommet en Meddelelse om, at han ikke kan holde sig de lovbestaaede Ritualer efterrettelig, og saa er med Naturnødvendighed, kan jeg næsten sige, ogsaa det gaaet i Opfyldelse, som jeg sagde: saa maatte Anerkendelsen tages fra ham. Det er det, som er sket. Efter at det saa er sket, retter det ærede Medlem nu under denne Sags Behandling et voldsomt Angreb paa denne Afgørelse. Jeg tror, man tør sige om denne Fremgangsmaade, at han har ikke iagttaget Regelen i første Del af det gamle Ord, som i hvert Fald i tidligere Tid lød i Kirken: Den, der har nogen Indvending at gøre mod den paatænkte Forbindelse — d. v. s. Ægteskab —, han sige til i Tide, og siden tie han stille. Det var ud fra min Skrivelse i rette Tid at sige til ved Finanslovens første Behandling, men da sagde det ærede Medlem ikke til, da havde han ingen Henstilling at gøre. Han iagttog heller ikke det, som siges i Slutningen af den gamle Regel: at tie senere. Han er heller ikke forpligtet dertil, naturligvis. Men jeg har en vis Grund til at undre mig over denne Fremgangsmaade.

Jeg skal dernæst gaa lidt nærmere ind paa den Tale, det ærede Medlem holdt her forleden Dag. Der er ikke blot af det ærede Medlem, men ogsaa af det ærede Medlem Hr. Povlsen og af den Presse, som staaar dette ærede Medlem nær, den ene Gang efter den anden blevet sagt til mig, at jeg holdt paa den bogstavelige Opfattelse af Trosbekendelsen, af alle Led i Trosbekendelsen. Baade under Finanslovens første Behandling og nu blev det fremhævet af det ærede Medlem. Hvad er det da, der er sket? Der er sket dette, at jeg har erklæret, at med Rørdams Bogstaver kunde jeg ikke have noget at gøre i den Form, hvori de forelaa; saadan som han sammensatte disse

Bogstaver, fremkom der ikke Ord, som var tydelige nok for mig til at afgøre, om dette Ritual laa indenfor Grundlovens § 3 eller ikke.

Men derfra, at jeg ikke vilde have noget med tidligere Valgmenighedspræst Rørdams Bogstaver og Bogstavsammenføjninger at gøre, at slutte til, at jeg tager alle Trosbekendelsens enkelte Led bogstaveligt fra det sidste til det første, det er i hvert Fald ikke logisk. Hvis ærede Medlemmer skulde op til den ganske simple og jævne filosofiske Eksamen, som studerende ved Universitetet skal op til, naar de har studeret eet Aar, og hvis de var kommet op i Logik, er jeg vis paa, at de havde ikke faaet nogen særlig fin Karakter i Logik, saafremt det var den Slags, de havde opvaaret med.

Jeg har tværtimod sagt til Menigheden i Ryslinge og til Pastor Rørdam for det første: Ministeriet kan ikke indstille Ændringerne i den foreliggende Skikkelse til Autorisation. Jeg betoner dette: „den foreliggende Skikkelse“. Deraf maa kunne slutes, at hvis Ændringerne fremkom i en ændret Skikkelse, var der en Mulighed for, at jeg kunde gøre det. Jeg kunde have sluttet dér, det havde været fuldt berettiget at slutte dér; men for videre at vise min Villighed til at forhandle med dem, til ikke at lægge dem i Bogstavtrældom, sluttede jeg Skrivelsen paa følgende Maade: Hvis Andragerne ikke føler sig i Overensstemmelse med Menighedens Opfattelse af Trosbekendelsen eller de enkelte Led i denne og som Følge heraf ønsker at stille Forslag til Ændringer i Daabsritualet, maa disse være et tydeligt Udtryk for Ryslinge Valgmenigheds Opfattelse.

Nu kommer det ærede Medlem Hr. Povlsen og siger, at jeg — det blev ogsaa sagt flere Gange under Forhandlingerne i Efteraaret — ikke har noget at gøre med at vurdere Menighedens Tro. Nej, det har jeg ikke, og det har jeg heller ikke indladt mig paa. Det er Ordene i Rituallet, jeg skal vurdere og se som Udtryk for den Tro, som ligger bagved. Og havde Ordene i Rituallet været af en saadan Art, at jeg kunde skønne, at de var forenelige med Grundlovens § 3, saa havde jeg indstillet dem til Autorisation, og jeg havde ikke eksamineret de vedkommende om deres Tro. Det er det ydre, det er Formen, som de udtrykker i Rituallet, jeg har spurgt om.

Det ærede Medlem er ganske ved Siden af, naar han siger: hvorfor sender Kirkeministeren ikke Forespørgsel til Provst Villtoft og forlanger af ham et Daabsritual, som